

Kaksi diplomaattia.

Suomen ja Venäjän välit eivät tätä nykyä ole aivan mallikelpoisessa kunnossa. Asiat eivät juokse ja suhteita ei saada syntymään. Päinvastoin kalistellaan molemmin puolin sapelia ja käytetään uhkaavaa kieltä. Tämä kaikki siitä huolimatta, että molempien maiden kansat ja hallitukset haluavat säilyttää rauhan ja täyttää Tarton rauhansopimuksen. On siis ilmeistä, että molemmin puolin hoidetaan diplomatiaa huonosti ja tulkitaan yleistä mielipidettä vaillinaisesti ellei suorastaan väärin.

Oivallisen näytteen^e siitä, millä tavalla nykyaikaisen diplomaatin ei pidä toimia, on antanut Suomen Moskovassa ollut edustaja Gyllenbögel, jonka satu onneksi nyt on loppu. Ilmoittamatta mitään Suomen hallitukselle, on hän yhtäkkiä pakannut huonekalunsa ja muun omaisuutensa rautatievaunuun ja lähtenyt Suomeen, siitä huolimatta, että lähettilään on seisottava paikallaan kuin sotamiehen ja että hänellä ainoastaan hallituksensa luvalla on oikeus poistua. Ja Suomeen päästyään on hän, ennenkuin on hallitukselleen mitään selvää asioistaan tehnyt, rientänyt Hufvudstadsbladetin haastateltavaksi, ilmoittaen eroavansa toimestaan ja parhaansa mukaan parjaten sitä valtakuntaa ja hallitusta, jonka luona hän juuri sitä ennen on ollut edustajana.

Tämä tosin ei suuresti oudoksuta sitä, joka on ollut tilaisuudessa edes hiukankaan seuraamaan herra Gyllenbögelin aikaisempaa toimintaa. Samanlaista harkitsemattomuutta hän on aina ennenkin osoittanut. Mutta tämä hänen lorunsa loppu osoittaa selvää selvemmin, miten suuren erehdyksen hallitus on tehnyt valitessaan mokoman miehen Suomen edustajaksi Venäjällä, jossa olisi kipeästi tarvittu aseman ymmärtävää ja järjestelytaitoista henkilöä.

Herra Gyllenbögelin toiminta Venäjällä on tietysti ollut koko ajan samanlaista kuin hänen äkkinäinen poislähtönsäkin. Kuuluu kestä-

neen viikkomäärää ennenkuin hän sai niin paljon toimeksi, että olisi saanut valtakirjansa jätetyksi Venäjän hallitukselle. Ja oman, sanomalehdille antamansa selostuksen mukaan on hänen ainoana tehtävänä siellä ollessa^{an} ollut viseerata Suomeen matkustavien passeja.

Sillä tavalla ymmärtää asemansa mies, jonka arkaluontoiseksi tehtäväksi on annettu aikaansaada hyviä suhteita Venäjään. Onko sitten ihme, ettei Suomen hallitus ole saanut naapurimaan hallitusta vakuutetuksi rauhallisista aikeistaan.

Paljoakaan onnistuneempaa vaalia ei Neuvosto-Venäjän hallitus ole tehnyt valitessaan edustajakseen Suomeen herra Tshernyhin. Tämän kirjoittaja on ollut tilaisuudessa tutustumaan herra Tshernyhiin jo aikaisemmin ja on hänen täällä ollessaan myöskin voinut jatkuvasti seurata hänen toimintaansa. Vaikka onkin arkaluontoinen tehtävä lähteä arvostelemaan vieraan valtakunnan edustajaa, täytynee aseman vakavuuden vuoksi voida suoraan lausua se käsitys, että herra Tshernyh ei ole oikea mies näin vaikeina aikoina edustamaan isänmaataan Suomessa. Hän on niitä filosofeeraavia venäläisiä luonteita, jotka voivat vuorokauden keskustella jumalan olemassaolosta, mutta eivät saa käytännössä suuriakaan aikaan. Oloihimme ja ajatustapaamme perehtymättömänä ja lisäksi epäluuloisena henkilönä, joka ei yrittäkään löytää yhteisymmärrystä, vaan päinvastoin aina etsiä morkkaamisen syytä, ei hän ilmeisesti ole oikealla tavalla voinut hallitukselleen esittää Suomessa vallitsevaa ajatustapaa ja täällä esiintyvää pyrkimystä aikaansaada hyviä suhteita Venäjään. Keskustelu hänen kanssaan yksinkertaisistakaan asioista ei myöskään johda mihinkään positiiviseen tulokseen. Hän on lyhyesti sanoen doktrinääri, jolle on mahdotonta käsittää toisten ajatustapaa.

Kun molempien valtakuntien tärkeimmät toimihenkilöt toistensa luona eivät ole olleet tehtäviensä tasalla, ei ketään ihmetytä, että langat sekaantuvat ja vyyhti sotkeutuu. Se sekava tilanne,

jossa nyt olemme, onkin ilmeisesti suureksi osaksi johtanut näistä kahdesta epäonnistuneesta diplomaatista. Molemmille maille olisi senvuoksi tärkeätä saada edustajakseen tehtäviinsä paremmin soveltuvat henkilöt. Herra Gyllenbögel on jo jättänyt toimensa; eikö herra Tschernyh voisi tehdä hänelle seuraa? Uudet ja sopivat miehet heidän tuoleillaan voisivat luultavasti verrattain helposti saada asiat juoksemaan.